

دانشگاه کردستان
University of Kurdistan
زانگوی کوردستان

نام درس: نظریه‌های جامعه‌شناسی ۱	شماره درس: ۱۰۳۰۰۱۹	تعداد واحد: ۲
نوع درس: اصلی	مقطع: کارشناسی ارشد علوم اجتماعی (گرایش جامعه‌شناسی)	
مدرس: امید قادرزاده	رتبه علمی: دانشیار	تاریخ تنظیم: ۱۴۰۰/۰۶/۲۶
زمان بندی		
درس	سه‌شنبه ۸:۳۰-۹	
درس هم‌نیاز	ندارد	
درس پیش‌نیاز	ندارد	
اهداف درس:	۱. آشنایی با بنیان‌های هستی‌شناسانه، معرفت‌شناسانه و روش‌شناسانه‌ی نظریه‌های جامعه‌شناسان کلاسیک ۲. واکاوی اعتبار علمی و عملی نظریه‌های جامعه‌شناسی کلاسیک	
نتایج درس	۱. توانایی لازم برای درک و تجزیه و تحلیل نظریه‌های جامعه‌شناسی کلاسیک ۲. کاربرد بینش جامعه‌شناسی در فهم، تبیین و حل مسائل اجتماعی	
فهرست مباحث	۱. تولد علم جامعه‌شناسی در قرن ۱۹ در پاسخ به چه نیازها، سوال‌ها و شرایطی بود؟ ۲. چه رویکرد و روش‌هایی در باره نحوه پرداختن به بحث نظریه‌های جامعه‌شناسی بویژه نظریه‌های جامعه‌شناسی کلاسیک وجود دارد؟ ۳. سوال یا مساله اصلی که جامعه‌شناسان کلاسیک می‌کوشند بدان پاسخ دهند چیست؟ ۴. اندیشه‌های جامعه‌شناسان کلاسیک تحت تأثیر چه شخصیت‌ها و جریان‌های فکری شکل گرفته است؟ ۵. مفاهیم کلیدی و ابداعی جامعه‌شناسان کلاسیک کدامند و چه معنایی از این مفاهیم مورد نظر بوده است؟ ۶. نظریه‌ها و مکاتب جامعه‌شناختی که متأثر از اندیشه‌های جامعه‌شناسان کلاسیک شکل گرفته‌اند کدامند؟ ۷. ویژگی‌های روش شناختی آثار جامعه‌شناسان کلاسیک چیست؟	

<p>۸. حوزه‌های جامعه‌شناسی که در آثار جامعه‌شناسان کلاسیک مورد توجه قرار گرفته است؟</p> <p>۸-۱. جامعه‌شناسی معرفت:نسبت ذهنیت و عینیت در کنش‌های اجتماعی، نسبت عاملیت و ساختار در تحولات و تغییرات اجتماعی</p> <p>۸-۲. جامعه‌شناسی دین: منشاء، ماهیت و کارکرد دین در جوامع گذشته و مدرن، آینده دین</p> <p>۸-۳. جامعه‌شناسی سیاسی: نسبت جامعه و ساختار قدرت؛ زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی قدرت</p>			
<p>آزمون ◆◆◆◆◆</p>	<p>مسئله‌شناسی و فرموله کردن مسئله اجتماعی از منظر کلاسیک‌ها◆◆◆◆</p>	<p>فیش برداری از مفاهیم اصلی جامعه‌شناسان کلاسیک◆◆</p>	<p>حضور و مشارکت در کلاس◆</p>
۱۰	۵	۳	۲
<p>◆ برای هر جلسه حضور و مشارکت در مباحث کلاس ۰/۲۵ نمره در نظر گرفته می‌شود(سقف ۲ نمره)</p> <p>◆◆ هر دانشجوی با انتخاب یکی از جامعه‌شناسان کلاسیک، با رجوع به منابع اصلی آن صاحب‌نظر، ۱۰ مفهوم اصلی آن را انتخاب و فیش برداری و قبل از آزمون پایان ترم تحویل نماید(سقف ۳ نمره)</p> <p>◆◆◆◆ با هدف کاربست مفاهیم جامعه‌شناسی، هر دانشجوی با انتخاب ۱ جامعه‌شناس کلاسیک، اصلی‌ترین مساله اجتماعی را با نظر به دستگاه مفهومی یاد شده مفهوم‌سازی و فرموله نماید.</p> <p>ساختار کارنوشت: انتخاب مساله، مفهوم‌سازی مساله از منظر آن صاحب‌نظر(ارائه فرضیه) و نقد و ارزیابی حدس و گمان نظری با نظر به شرایط جامعه ایران، جمع بندی، و فهرست مطالب(سقف ۵ نمره)</p> <p>کارنوشت‌ها فقط از طریق سامانه مودل ارسال شود. زمان ارائه:قبل از آزمون پایان ترم</p> <p>کارنوشت با فونت (B Nazanin13) تایپ و از ۳۰۰۰ کلمه بیشتر نباشد.</p> <p>◆◆◆◆◆ آزمون پایانی به صورت کتاب باز و معطوف به کاربست سازه‌های نظری و مفهومی نظریه‌های کلاسیک در تحلیل جامعه خواهد بود(سقف ۱۰ نمره)</p>			
<p>نحوه ارزشیابی</p>			
<p>۱. اسکیدمور، ویلیام (۱۳۷۵)، تفکر نظری در جامعه‌شناسی، ترجمه گروه مترجمان، تهران:تابان.</p> <p>۲. ریتزر، جرج (۱۳۸۹)، مبانی نظریه جامعه‌شناختی معاصر و ریشه‌های کلاسیک آن، ترجمه شهناز مسمی پرست، تهران:ثالث.</p> <p>۳. ریتزر، جرج (۱۳۹۲)، نظریه جامعه‌شناختی؛ مارکس، دورکیم، وبر و زیمل، ترجمه عزیزالله علیزاده، تهران: فردوس.</p>			
<p>مراجع درس</p>			

<p>۴. زیمل، جرج (۱۳۷۲)، کلان شهر و حیات ذهنی، ترجمه یوسف ابادری، نامه علوم اجتماعی، دوره ۳.</p> <p>۵. سیدمن، استیون (۱۳۸۶)، کشاکش آرا در جامعه‌شناسی: نظریه‌های امروز جامعه‌شناسی، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نی.</p> <p>۶. فریزی، دیوید (۱۳۹۳)، گئورگ زیمل، ترجمه شهناز مسمی پرست، تهران: نشر ققنوس</p> <p>۷. کاف، ای. سی؛ شاروک، دیلیو. دیلیو؛ فرانسیس، دی. دیلیو (۱۳۸۸)، چشم اندازهایی در جامعه‌شناسی، ترجمه بهزاد احمدی و امید قادرزاده، تهران: کویر.</p> <p>۸. کالینکوس، آلکسی (۱۳۸۵)، درآمدی تاریخی بر نظریه اجتماعی، ترجمه اکبر معصوم بیگی، تهران: آگاه.</p> <p>۹. کالینکوس، آلکسی (۱۳۸۶)، اندیشه انقلابی مارکس، ترجمه پرویز بابایی، تهران: آزاد مهر.</p> <p>۱۰. کرایب، یان (۱۳۸۶)، نظریه اجتماعی کلاسیک، ترجمه شهناز مسمی پرست، تهران: آگه.</p> <p>۱۱. لاو، آلکس (۱۳۹۵)، مفاهیم بنیادی نظریه اجتماعی کلاسیک، ترجمه فرهنگ ارشاد، تهران: نشر آگه.</p>

مباحث درس

شماره هفته	موارد مورد بحث
۱	مفاهیم بنیادی نظریه اجتماعی؛ خاستگاه نظریه جامعه‌شناسی
۲	چرا باید کلاسیک‌ها را خواند؟
۳	نظریه‌های جامعه‌شناختی، مسائل اصلی نظری و سنخ‌شناسی
۴	دورکیم (جلسه ۱): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی
۵	دورکیم (جلسه ۲): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی
۶	مارکس (جلسه ۱): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی
۷	مارکس (جلسه ۲): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی
۸	وبر (جلسه ۱): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی
۹	وبر (جلسه ۲): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی
۱۰	هربرت مید: خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی

زمینل (جلسه ۱): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی	۱۱
زمینل (جلسه ۲): خاستگاه نظری، مفاهیم اصلی، بنیان‌های هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی	۱۲
نقد و مقایسه نظریه‌های جامعه‌شناسی کلاسیک (۱): اعتبار نظری نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی	۱۳
نقد و مقایسه نظریه‌های جامعه‌شناسی کلاسیک (۲): اعتبار عملی-تجربی نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی	۱۴
نظریه‌ها و مکاتب برآمده از نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی	۱۵